

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 5350/23
25.10.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Ирене Вуковић, председника већа, Станиславе Митровић и Татјане Лемајић, чланова већа, у парници тужилаца АА из ..., ББ из ... и ВВ из ..., чији је заједнички пуномоћник Бранка Војновић, адвокат из Новог Сада, Јована Бошковића бр. 8, против тужених ГГ из ... и малолетног ДД из ..., чији је законски заступник мајка ЂЂ из ..., чији је заједнички пуномоћник Драган Брајер, адвокат из Београда, Курсулина бр. 14, ради иселења, одлучујући о жалби тужилаца изјављеној против пресуде Првог основног суда у Београду П 29601/16 од 10.12.2018. године, исправљене решењем истог суда под истим бројем од 1.8.2023. године, у седници већа одржаној дана 25.10.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПОТВРЂУЈЕ пресуда Првог основног суда у Београду П 29601/16 од 10.12.2018. године исправљена решењем Првог основног суда у Београду П 29601/16 од 1.8.2023. године, у ставу првом изреке и у том делу жалба тужилаца се **ОДБИЈА** као неоснована.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ решење о трошковима поступка садржано у ставу другом изреке пресуде Првог основног суда у Београду П 29601/16 од 10.12.2018. године исправљене решењем Првог основног суда у Београду П 29601/16 од 1.8.2023. године тако што се обавезују тужиоци АА из ..., ББ из ... и ВВ из ..., да туженима ГГ и малолетном ДД, обоје из ..., солидарно накнаде трошкове парничног поступка у износу од 110.950,00 динара у року од 15 дана од дана достављања преписа пресуде.

ОДБИЈА СЕ захтев тужилаца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Побијаном пресудом, исправљеном решењем истог суда под истим бројем од 1.8.2023. године, ставом првим изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев тужилаца којим је тражено да се наложи туженима да се заједно са свим члановима породичног домаћинства иселе из стана бр. 5 који се налази у стамбеној згради у ул. ... у ..., постојећег на кат.парцели бр. ... КО ..., уписан у ЛН бр. ... и да предметни стан слободан од лица и ствари предају у посед тужиоцима. Ставом другим изреке обавезани су тужиоци да туженима солидарно надокнаде трошкове парничног поступка у укупном износу од 186.749,00 динара.

Против наведене пресуде жалбу су благовремено изјавили тужиоци побијајући је у целости из свих законских разлога. Допуну жалбе тужиоци су доставили али по протеку рока прописаног одредбом члана 367 став 1 Закона о парничном поступку, због чега неблаговремено поднету допуну жалбе другостепени суд није разматрао.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу члана 386 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС”, број 72/11 са изменама и допунама), апелациони суд је оценио да је жалба тужилаца делимично основана.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачке 1-3, 5, 7 и 9 Закона о парничном поступку на које овај суд као другостепени суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању тужиоци су сувласници трособног стана бр. 5 површине 90 м² у ... у ..., саграђеног на к.п.бр. ... уписаног у лист непокретности ...КО ... Отац тужене ГГ, ЕЕ је био носилац станарског права на стану бр. 10 површине 73 м² у улици ... у ..., који му је на коришћење дат уговором о коришћењу стана бр. 3045-38А/10 закљученим између Градског стамбеног предузећа “Београд” и ЕЕ дана 18.5.1971. године, а у члану 6 наведеног уговора носилац станарског права користи стан заједно са члановима домаћинства-супругом ЖЖ, ћеркама ЗЗ и ГГ и сином ИИ. По његовој смрти његова супруга ЖЖ постала је носилац станарског права на описаној стамбеној јединици по уговору о коришћењу стана бр. 3045-38А/10/1 од 8.12.1980. године закљученим између Општинске заједнице становања и ЖЖ као носиоца станарског права, а у члану 6 утврђено је да ће носилац станарског права користити стан заједно са ћерком ГГ.

Уговором о замени станова од 14.11.1983. године ЖЖ је стан у улици ... заменила са ЈЈ који је био носилац станарског права на стану у улици ... (на овде спорној стамбеној јединици) уз сагласност давалаца станова на коришћење и то Удружене београдске заједнице становања-Стручне службе за замену станова III бр. 1197/СВ од 7.12.1993. године и на основу сагласности сувласника стана у улици ... АА и КК и мишљења даваоца стана на коришћење Извршног већа СРС актом од 5.12.1983. године за стан у улици ... ЖЖ са правним претходницима тужилаца није закључила уговор о коришћењу стана у улици ... већ је решењем Трећег општинског суда у Београду Р 520/93 од 16.12.1993. године (потврђеним решењем Окружног суда у Београду Гж 10789/94 од 29.12.1994. године) оглашена за носиоца станарског права на овом стану. Истим првостепеним решењем одређено је да ће ЖЖ стан користити са ћерком, овде тужиљом, као чланом породичног домаћинства.

По размени станова, дана 14.11.1983. године тужена ГГ се уселила у стан у улици ... а на адреси спорног стана пријавила се 10.4.1985. године. По смрти ЖЖ дана 2.8.2012. године тужена ГГ (рођена ...1939. године) је са ћерком, зетом и унуцима-малолетним туженим ДД и ЛЛ наставила да користи стан, не обавештавајући о томе тужиоце нити их позивајући да са њом закључе уговор о закупу. Тужена ГГ била је пријављена од 28.4.1956. године на адреси ..., од 22.1.1960. године на адреси ... и од 10.4.1985. године у ...

На основу овако правилно и потпуно утврђеног чињеничног стања правилно је првостепени суд закључио да се тужена ГГ уселила у стан у улици ... (тадашња ...) на основу замене стана у улици ... за тај стан а да је у стану у улици ... непрекидно живела од усељења 1960. године и то као члан породичног домаћинства својих родитеља, носиоца станарског права на том стану прво оца ЕЕ а затим своје мајке ЖЖ, а то значи да је у конкретном случају својство чланова породичног домаћинства својих родитеља стекла још 1960. године које право се не губи заменом станова. Чињеница да нови уговор о закупу није закључен у одговарајућем року прописаном чланом 9 став 5 Закона о становању ("Службени гласник РС", бр. 52/92...99/11) који је закон важио у време смрти носиоца станарског права и који се у конкретном случају примењује, не утиче на право преосталог члана породичног домаћинства да настави да користи стан у својству закупца. Такође, пропуштањем дужности да најкасније у року од 60 дана обавесте закуподавца о смрти закупца прописаног чланом 34 став 4 Закона о становању, чланови породичног домаћинства не губе право да наставе да користе стан а сагласно ставу 5 истог члана уколико власник стана није са преосталим чланом породичног домаћинства закључио уговор о закупу стана у року од 30 дана од дана пријема обавештења о смрти дотадашњег закупца стана, чланови породичног домаћинства дотадашњег закупца неће изгубити право да постану закупци истог стана, јер тај рок није преклузивни рок.

Чињеница да је пок. ЖЖ извршила замену стана у друштвеној својини за стан у приватној својини након 29.7.1973. године (право заштићеног закупа на неодређено време конституисано је у корист пок.ЖЖ пре 29.7.1973 године и оно од почетка укључује и чланове породичног домаћинства укључујући и ГГ) не утиче ни на који начин и обим њеног постојећег права закупа на неодређено време. Континуитет и једнак обим права ЖЖ доказан је правноснажним решењем Трећег општинског суда у Београду П 520/93 од 16.12.1993. године у коме је утврђено да је пок. ЖЖ мајка тужене ГГ купац на неодређено време предметне непокретности који ће користити са овом туженом као чланом њеног породичног домаћинства. Дакле заменом стана, право закупа на неодређено време остало је истог обима и укључује и тужену ГГ као члана породичног домаћинства. Сходно члану 34 став 1 Закона о становању у случају смрти закупца или његовог исељења из стана купац на том стану постаје члан породичног домаћинства који је наставио да користи тај стан по следећем редоследу: брачни друг, дете рођено у браку, ван брака, усвојено и пасторче, па је смрћу своје мајке тужена ГГ постала купац на неодређено време.

Првостепени суд је уверење о чињеницама за своју одлуку засновао на основу правилне оцене исказа сведока ЈЉЈ, ММ и страначког исказа тужене ГГ, које је прихватио као јасне, образложене, убедљиве и међусобно сагласне и у складу са исправама у списима предмета, па је извео закључак да се тужена ГГ непосредно по закључењу уговора о замени станова дана 14.11.1983. године одмах са мајком као носиоцем станарског права уселила у спорни стан у ком стану у континуитету живи до данас, те да није изгубила својство члана породичног домаћинства.

Неосновано је указивање жалбе да је овакав закључак првостепеног суда погрешан имајући у виду да су ћерка и супруг ове тужене били пријављени на другој адреси а тужена ГГ се пријавила на адреси као члан породичног домаћинства своје мајке тек после годину и по дана од извршене размене као и да више није била члан

породичног домаћинства јер се удала још 1976. године када је тим чином засновала властито породично домаћинство са супругом који је имао стан на коме су он и заједничко дете били пријављени, јер по нашим обичајима важи правило да супруга уобичајено живи код свог супруга а што је у конкретном случају био стан ... (шестособан стан од 200 квм у згради коју је у целости изградио НН отац супруга тужене) на којој адреси је био пријављен супруг тужене ЊЊ који је био сувласник на предметном стану који је поклонио свом сину из првог брака 1984. године.

Наиме, тачно је да је ћерка тужене ГГ, ЂЂ била пријављена на адреси ...у периоду од 9.11.1982. године до 2.4.1986. године када се пријавила на адресу ..., док је супруг ове тужене-отац мал.ЂЂ, ЊЊ (који је преминуо 12.8.2013. године) био пријављен на адреси ... од 1965. године до 2.11.1985. године по извештају МУП, ПУ за Град Београд, као и да је покојни супруг био сувласник на стану на наведеној адреси са 1/6 који део је поклонио свом сину из претходног брака. Међутим, првостепени суд је из изведених доказа правилно утврдио све битне чињенице а правилност утврђеног чињеничног стања није доведена у сумњу наводима жалбе тужилаца која оспоравањем оцене доказа заправо оспорава правилност утврђеног чињеничног стања. Првостепени суд је изведене доказе оценио у свему на начин прописан чланом 8 ЗПП, како сваки појединачно тако и у склопу свих изведених доказа, па је на тај начин оценио исказе саслушаних комшија из зграде у ул...., сведока ЉЉ, која је у јулу 1983. године у тој згради купила стан бр. 1 који се налази испод стана бр. 5 и која је чула дете када се пробуди, што је било у континуитету и ММ, који од рођења 1962. године живи у тој згради у стану бр. 10, који су потврдили да је тужена ГГ са својом породицом-супругом и ћерком, непрекидно становала у стану бр. 5 на наведеној адреси, да је зграда релативно мала тако да се сви познају и виђају, да су виђали свакодневно и господина ЕЕ и њихову ћерку ЂЂ.

Не стоје жалбени наводи којима се указује да су сведоци унапред инструктирани и комшијски солидарни, да је сведок ЉЉ, иако је приликом саслушања доставила суду на увид допис којим се иста дана 16.8.1984. године обраћала породици ... и ... због цурења воде у купатилу које је проузроковало оштећење њеног плафона и повратницу са датумом 17.8.1984. године на коме се налази потпис примаоца "...", па је по оцени жалилаца у ствари писала односно обраћала се само ЖЖ, што не произилази из њеног исказа и наведеног доказа, а супротно тврдњи жалбе да је навела да она непрекидно живи у стану од 1973. године, сведок је навела да је купила стан у предметној згради у јулу 1983. године када се уселила (из чега произилази да је ту живела управо у периоду када се тужена ГГ уселила у спорни стан), а то што је сведок ММ изјавио да он не зна да је пок. ЊЊ имао стан у ... али да му је познато да је његов отац направио ту целу зграду, не указује ни на какву нелогичност, па су исти оцењени неоснованим и нису довели у сумњу оцену исказа ових сведока од стране првостепеног суда.

Притом, тужена ГГ је у свом страначком исказу, када је први пут саслушана навела да је у периоду од новембра 1983. године када је замењен стан одмах прешла у ..., те да се вероватно није одмах пријавила надлежном МУП-у, а да у стану сада живи са ћерком ЂЂ, зетом ОО, унуцима ДД и ЈЈ а ком исказу је била доследна и када је други пут саслушана јер је навела да се 14.11.1983. године по замени стана преселила у ... са мајком, супругом и ћерком и да не зна зашто се није пријавила на време, да је тада радила докторску дисертацију па претпоставља да је то био разлог

што се пријавила 1985. године на адресу у ... али да је у међувремену једино живела у ..., ни на једној другој адреси није живела од момента замене стана, па јој је правилно поклоњена вера да је у периоду од октобра 1983. године до 1985. године када се пријавила све време је живела у спорном стану и није мењала пребивалиште. Такође, појаснила је да је била удата у време замене стана и да су њен пок. супруг ЊЊ и њихова ћерка били пријављени у то време у ... због породично- имовинских односа јер је то била породична кућа њеног мужа где је он имао само 1/6 стана који је поклонио свом сину из првог брака 1984. године, а да су фактички супруг и ћерка живели са њом у ..., те да је њена ћерка све време са њима становала у ... након замене стана. Стан у ... имао је око 200 м² и у том стану су живела њена свекрва са ћерком и сином, син из првог брака њеног мужа, његова жена и две ћерке.

Исказ ове тужене и по налажењу овога суда је јасан, убедљив а и животно логичан па је првостепени суд и по оцени апелационог суда након правилне оцене свих доказа у смислу члана 8 ЗПП правилно утврдио да нису успуњени услови из члана 35 став 1 тачка 6 Закона о становању, јер независно од непријављивања дужем од 1 године на спорној адреси ова тужена је стан у улици ... (сада ...) користила одмах по замени станова 14.11.1983. године, па је правилно одбијен као неоснован захтев за иселење тужене ГГ из предметног стана и последично захтев за иселење у односу на туженог мал. ДД и остале чланове њеног породичног домаћинства.

Из исказа тужене ГГ утврђено је и да је њена мајка имала троје деце, ЗЗ, тужену ГГ и њеног брата ИИ али не и ПП, што се утврђује и из уговора о коришћењу стана бр. 3045-38А/10 од 18.5.1971. године закљученог између Градског стамбеног предузећа "Београд" и носиоца станарског права ЕЕ у који уговор су као чланови домаћинства унети супруга ЖЖ, ћерке ЗЗ и ГГ и син ИИ. Због тога је јасно да је дошло до очигледне грешке приликом куцања у решењу Трећег општинског суда у Београду Р 520/93 од 16.12.1993. године којим је мајка тужене оглашена за носиоца станарског права на предметном стану и да ће стан користити са ћерком ПП као чланом породичног домаћинства.

То што се у жалби наглашава да је тужена ГГ нудила тужиоцима износ од 80.000,00 евра за предметни стан али они нису на то пристали, не може утицати на доношење другачије одуке у овој правној ствари.

Другостепени суд је имао у виду и остале наводе жалбе али их посебно не образлаже сходно овлашћењу из члана 396 став 1 ЗПП.

Из наведених разлога на основу члана 390 ЗПП одлучено је као у ставу првом изреке ове пресуде.

Међутим, тужиоци основано у жалби побијају правилност и законитост решења о трошковима поступка из става другог изреке побијане пресуде, указујући на то да је донето уз погрешну примену материјалног права. Наиме, вредност предмета спора у тужби је означена на износ од 100.000,00 динара, али првостепени суд висину трошкова није одмерио сходно означеној вредности спора.

Због тога је преиначена одлука о трошковима парничног поступка на основу

одредбе члана 401 тачка 3 у вези одредбе члана 153 и 154 ЗПП и донета одлука као у ставу другом изреке имајући у виду успех тужених у овом спору, а досуђени трошкови обухватају издатке тужених на име ангажовања пуномоћника-адвоката и то: за састав одговора на тужбу износ од 6.000,00 динара, приступ на шест одржаних рочишта у износу од по 7.500,00 динара, укупно 45.000,00 динара, приступ на два неодржана рочишта по 4.500,00 динара укупно 9.000,00 динара, за састав жалбе износ од 12.000,00 динара, укупно 72.000,00 динара па у складу са тарифним бројем 17 Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката у Републици Србији (који прописује да уколико адвокат заступа више странака награда му се по овом основу додатно увећава за сваку радњу коју предузима за по 50% за другу и сваку следећу наредну странку) уз трошкове судске таксе за одговор на тужбу у износу од 2.950,00 динара нашао да укупни трошкови износе 110.950,00 динара сходно важећој Тарифи о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката у Републици Србији (“Службени гласник РС” бр. 121/12).

Пошто су тужиоци успели са жалбом у незнатном делу, то им не припадају трошкови другостепеног поступка, због чега је на основу члана 165 став 1 у вези члана 153 и 154 ЗПП, одлучено као у ставу трећем изреке ове пресуде.

Председник већа - судија
Ирена Вуковић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић